

Ministerstwo Sprawiedliwości

Departament Prawa Karnego

DPK-III.0512.11.2025
Warszawa, 24 lipca 2025 r.

Pani

Szanowna Pani Prezes,

w odpowiedzi na wniosek z dnia 29 maja 2025r., [REDACTED],
dotyczącego uwzględnienia poprawek do Załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra
Sprawiedliwości w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i
innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego z dnia 3
marca 2017 roku, na wstępie informuje, że z uwagi na konieczność pozyskania informacji
statystycznych, niezbędnych dla oceny zasadności wniosku, wcześniejsze zajęcie
stanowiska nie było możliwe. Odnosząc się do postulatów zawartych w przedmiotowym
wniosku, uprzejmie przedstawiam poniższe stanowisko:

Urzędnicy wykonujący pracę na stanowisku archiwisty lub innych stanowiskach
urzędniczych, którym powierzane są obowiązki składowania i archiwizowania akt i
dokumentacji niearchiwalnej w jednostkach wymiaru sprawiedliwości realizują w ramach
obowiązków służbowych zadania wynikające bezpośrednio z *ustawy z dnia 14 lipca 1983
r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach* (Dz.U.2020.164).

Zgodnie z treścią art. 22 ust. 1 pkt 3 wyżej wymienionej ustawy wszystkie archiwa
instytucji wymiaru sprawiedliwości są częścią sieci archiwów państwowych. Tym samym
osoby te zatrudnione w jednostkach wymiaru sprawiedliwości odpowiadają za sądową i
prokuratorską część narodowego zasobu archiwalnego, stanowiącego dziedzictwo
narodowe służące gospodarce, nauce i kulturze, a także potrzebom obywateli.

Z dostępnej Departamentowi informacji otrzymanej od jednostek sądów
powszechnych wynika również, chociaż stanowi to wyjątek, że obsługę archiwum
zakładowego zapewnia firma zewnętrzna i żaden z pracowników sądu korzystającego z
usług firmy zewnętrznej, nie został oddelegowany do wykonywania zadań w archiwum.

Art. 51m ust. 11 Ustawy o narodowym zasobie archiwalnym wskazuje na obowiązek zatrudnienia specjalistów, jeżeli przedsiębiorca w związku z działalnością gospodarczą objętą wpisem do rejestru wykonuje czynności polegające na gromadzeniu, ewidencjonowaniu, opracowaniu i zabezpieczeniu dokumentacji oraz na wydawaniu z niej odpisów i kopii. Wymagania co do rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne w rozumieniu ust. 1 wskazane są w rozporządzeniu Ministra Kultury w sprawie określenia rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i płacową pracodawców z dnia 1 kwietnia 2005.

Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 1 kwietnia 2005 r. w sprawie określenia rodzaju wykształcenia uznanego za specjalistyczne oraz dokumentów potwierdzających posiadanie praktyki zawodowej, wymaganych od osób wykonujących niektóre czynności związane z dokumentacją osobową i płacową pracodawców uściśla rodzaje wykształcenia specjalistycznego wymagane dla osób wykonujących opisane czynności.

Obowiązująca *ustawa z dnia 18 grudnia 1998 o pracownikach sądów i prokuratury* r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 577) określa obowiązki i prawa urzędników oraz innych pracowników zatrudnionych sądach powszechnych i wojskowych, powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury oraz Biurze Służby Prawnej Trybunału Konstytucyjnego.

Aktem wykonawczym do ustawy określającym m.in. stanowiska w sądach powszechnych i wojskowych oraz w powszechnych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, na których zatrudniani są urzędnicy i inni pracownicy, a także kwalifikacje wymagane do zajmowania tych stanowisk jest *rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 marca 2017 roku w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego*.

Załącznik nr 1 do Rozporządzenia określa zatem stanowiska, na których są zatrudniani **urzędnicy**. Zapisy załącznika, tj. podane nazwy stanowisk, w sposób uporządkowany i przejrzysty wymieniają rodzaje „stanowisk urzędniczych” celem zakomunikowania zakresu obowiązków, poziomu odpowiedzialności oraz ułatwienia rekrutacji.

Departament Prawa Karnego uprzejmie wyjaśnia, że sądy nie prowadzą opisanej wyżej działalności gospodarczej, zatem nie ma obowiązku zatrudnienia specjalistów posiadających wymagania wskazane w wyżej powołanym rozporządzeniu jak i wprowadzania ścieżki awansu zawodowego dla archiwistów, obejmującej stanowiska: Archiwista, Starszy Archiwista, Specjalista ds. archiwizacji oraz uznania zawodu archiwisty

za stanowisko wymagające specjalistycznej wiedzy i umiejętności, gdyż czynności wyżej wymienione dotyczące archiwizacji wykonują urzędnicy.

Mając na uwadze powyższe, postulaty zawarte we wniosku poddane zostaną dalszej, szczegółowej analizie i ewentualnego wykorzystania w ramach prowadzonych prac nad nowymi rozwiązaniami dotyczącymi pracowników sądów.

Jeżeli projekt rozporządzenia zostanie opracowany, będzie można się z nim zapoznać po jego udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 5 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa z dnia 7 lipca 2005 r. (tj. (Dz.U. z 2025 r. poz. 677)

W zakresie pkt 3 wniosku dotyczącego uwzględnienia w tabeli stanowisk funkcji „kierownika archiwum” w załączniku nr 4 do rozporządzenia jako odrębnej pozycji funkcyjnej, wraz ze stosowną do odpowiedzialności wysokością dodatku funkcyjnego, uprzejmie wskazuje, że w ocenie Departamentu apel państwa zasługuje na uwzględnienie.

Paragraf 5 ust 1 *ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach* (Dz.U.2020.164 tj.) wskazuje, iż jeden z archiwistów należącego do personelu archiwum może pełnić funkcję kierownika archiwum. W rozdziale 2 - Art. 3 ust 1, 2 i 3 *zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych* określają, że miejsce archiwum w strukturze jednostki organizacyjnej określa kierownik tej jednostki. Kierownik jednostki organizacyjnej może ustalić wewnętrzny regulamin organizacji pracy archiwum i przedstawia niezwłocznie Ministrowi Sprawiedliwości do wiadomości kopię zarządzenia o umiejscowieniu archiwum w strukturze jednostki organizacyjnej oraz kopię regulaminu, o którym mowa w ust. 3, jeśli został wydany. W rozdziale 3 § 5 pkt 1 wskazuje, że personel archiwum stanowią wszystkie osoby realizujące zadania archiwum, w szczególności archiwisci, w tym jeden z archiwistów może pełnić funkcję kierownika archiwum.

Załącznik nr 4 do *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 marca 2017 r w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego* wymienia wysokość dodatku dla kierowników i zastępców kierowników: sekretariatu, sekretariatu wydziału lub sekcji wydziału, oddziału, biura, sekcji, zespołu, działu. Nie wymienia jednak kierowników i zastępców kierowników zakładowego archiwum.

Z uzyskanych informacji z jednostek sądów powszechnych wynika, że w sądach są wyodrębnione w strukturze organizacyjnej sądu archiwa zakładowe, w których, wśród zespołu osób wykonujących pracę na stanowisku archiwisty powołane są osoby na

kierownika archiwum jak i zastępcy kierownika archiwum zakładowego i z tego tytułu jest przyznawany dodatek funkcyjny lub stanowiskowy. Przesłane zestawienia wskazują, również, że w jednostkach sądownictwa brak jest wyodrębnienia archiwów zakładowych jako odrębne komórki. Archiwum zakładowe funkcjonuje w ramach oddziału administracyjnego, którym kieruje kierownik oddziału administracyjnego. Wobec powyższego nie ma zatem wyznaczonego kierownika archiwum ani jego zastępcy, a zadania powierzone są urzędnikom pracującym w oddziale administracyjnym.

Departament Prawa Karnego dostrzega zasadność rozszerzenia katalogu poprzez dodanie w załączniku nr 4, w tabeli określającej dodatki dla kierowników i zastępców kierowników „zakładowego archiwum” w wyżej powołanym rozporządzeniu. W związku z powyższym w Ministerstwie rozpoczną się konsultacje nad zmianą załącznika nr 4.

Z wyrazami szacunku
Marcin Mrowicki
Zastępca Dyrektora
Departament Prawa Karnego
/podpisano elektronicznie/